

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za osnanila plačuje se od štiristopne petit-vrate po 6 kr., če se osnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopolni naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Ekspozé grofa Goluchowskega.

V včerajšnji seji proračunskega odseka avstrijske delegacije je minister zunanjih del grof Goluchowski razvil svoj ekspozé. Glavne misli tega ekspozéja, ki se tesno oklepa prestolnega govora, so naslednje:

Položaj v orijentu se od zadnjega zasedanja ni bistveno premenil. Ker so Francija, Angleška in Rusija garantirale grško posojilo, s katerim se plača vojna odškodnina, je grško-turški spor smatrati poravnanim. Kretske vprašanje se ne razvija tako ugodno. Avstrija se omejuje na udeležbo pri obravnavah evropskega koncerta, ker ni zadovoljna s kandidaturó grškega princa Jurija za mesto kretskega guvernerja, češ, ako bi se ta proti volji Turčije instaliral, bi to ne bilo samo v nasprotju z dosedanjimi izjavami velesil, ampak bi bilo tudi nevarno miru na Balkanu. Da se obvaruje vsake odgovornosti, se je Avstro-ogerska umaknila, to pa toliko laglje, ker so izginili vzroki, ki so jo peljali na Kreto, namreč želja, lokalizovati konflikt in ga izkoristiti v prid kake posamezne države.

V označenje razmerja mej Avstro-ogersko in drugimi državami se je minister skliceval na prestolni govor in dodal, da je trozveza nerazrušno trdna in da je Avstro-ogerska zlasti z Rusijo v v tesni zvezi ter da z njo vzdržuje skupno določena načela orijentalne politike. Na tem ni nič premenila realističnosti v nazorih glede kretskega vprašanja, saj tudi vzlic popolnemu soglasju v glavnih rečeh nastanejo mej dvema sotrudnikoma v konkretnih vprašanjih nesporazumljenja. Avstro-ogerska in Rusija sta v evropskem orijentu bolj interesirani, kakor druge države, a naša monarhija je kot neposredni sosed Balkana primorana opazovati odločne dogodbe s še intenzivnejšo pazljivostjo kakor Rusija in s podvojeno previdnostjo voditi svojo politiko.

Začetkom leta v macedonskih okrajih nastalo gibanje se je poleglo in je opravičeno upanje, da ne

nastanejo večje komplikacije. To je zasluga deloma koretnega postopanja Bolgarske in Srbije, ki hočeta svojo pozornost posvetiti notranji konsolidaciji in opustiti zunanje politične korake, kakor tudi modre razsodnosti sultanove. Sultan je pokazal resno voljo, sanirati razmere v svoji državi. Avstro-ogerska kot zaščitnica miru in statusa quo na Balkanu pričakuje, da turška vlada v svojem lastnem interesu končno opusti sedanji upravni sistem, kateri je nevaren miru.

Minister se je tudi dataknil špansko-ameriške vojne, rekši, da mora ves civilizovani svet užalostiti zlasti ker je ni preprečilo niti po vseh evropskih silah podpirano posredovanje papežev, niti dalekosežna popustnost Španske. Vojna bo tudi vanjo nezapletenim državam v trgovinskem oziru mnogo škodovala. Avstro-Ogerski nalaga nje nevtralnost največjo rezervo, dasi ne more prikrivati globokega obžalovanja, da ta izkušnja ni bila prizanešana z najredkejšimi vladarskimi krepostmi obdarovani regentinji in njenemu narodu, in želiti je le, da se posreči kmalu doseči dovoljen mir.

Minister se je potem bavil z gospodarskimi vprašanji, zatrjujoč, da posvečuje vlada ekspanzivnemu razvoju avstrijske trgovinske in gospodarske politike posebno pozornost, češ, veliki trgovinsko-politični problemi čakajo rešitve in treba je zbrati vse sile, da zavzame država na svetovnem trgovišču pristojne mesto. Že površen pogled na našo mornarico priča, da kvalitativno visoko stoječa mornarica v kvantitativnem oziru samo v varstvo obrežja zadošča, in toraj pri korporativnem postopanju ne pride več v poštev. V tem oziru se morajo razmere hitro izboljšati. Pri tem ne gre za pridobitev kolonij, ampak za varstvo trgovine. Tisti, ki tožijo, da vlada ne varuje komercialnih interesov, pozabljajo, da je to odvisno od sredstev, katere ima vlada na razpolaganje. Da se tem razmeram naredi konec, je vojna uprava predložila zvišan proračun.

Isto tako posvečuje vlada svojo skrb konzul-

latom in je že storila potrebne korake, da se orijentalna akademija premeni v konzularno akademijo, zasnovano na široki podlagi. Posebna komisija se bavi sedaj s pripravi za to reformo, katere se že na jesen oživotvori.

Vse vladno prizadevanje pa bi moralo ostati brez uspeha, ako bi vlade ne podpirali vsi faktorji, ne samo organi obeh državnih polovic, ampak tudi privatni krogi. Akcijska svoboda države ima svoje meje, nje naloga je varovati privatno inicijativo in jo podpirati s pametno tarifno politiko, s koraki proti pretiranemu fiskalizmu in obremenjenju z davki ter skrbeti za nje konkurenčno vsposobljenost. Več ne more država storiti.

Z deželnonavadnim pesimizmom se nalaga državi odgovornost za vse, in nihče ne vidi rak-rane lastne indolence. Temu sistemu je narediti konec in ker ni časa izgubljati, naj bi država in tudi privatni krogi delali na to, da se stori, kar treba v tem oziru.

Izvajanja ministra zunanjih del bi zaslužila, da se točko za točko z vso odločnostjo zavrnejo. Popolnoma se morejo avstrijski Slovani strinjati samo z ministrovimi trgovinsko-političnimi izvajanjmi, dasi jih je minister porabil za agitacijo v prid zvišanju vojnega budžeta, z drugimi pa, kar je minister povedal, se vsaj češki delegatje ne bodo mogli soglašati. Vzlic temu pa ni upati, da bi se lotili resne kritike vladnega ekspozéja. Čehi čakajo, da se reši sedanja notranje-politična kriza in zato bodo tudi sedaj molčali, dasi se z ministrovim ekspozéjem prav tako malo strinjajo, kakor južni Slovani.

V Ljubljani, 13. maja.

Vojni proračun in ureditev uradniških plač. Delegacijam predloženi skupni proračun je prinesel davkoplačevalcem jako neljuba presenečenja. Za upravo vojske ter za bojno mornarico so proračunje toli ogromne svote, da so presežene celó najbolj pesimistične bojazni davkoplačevalcev, ki itak

LISTEK.

Narodna imena.

Ni še dolgo tega, kar so nemškonacionalni listi zelo hvalili zavednost prebivalcev nekega mesta na Češkem. Sozidali so namreč v onem kraju novo samostansko cerkev ter posvetili stranska oltarja obema patronoma češke dežele, sv. Vavru in sv. Ivanu Nepomučanu. To pa je toliko razdražilo nemške občane, da so sklenili, da nikdo ne pojde v cerkev, dokler se ne odstranita češka svetnika, sicer, če treba, se poluteranijo. Napovedani štrajk je prestrašil dušne pastirje. Gotovo so si mislili: oba svetnika sta že itak v nebesih, če ju odstranimo, nam sicer morda to zamerita, ali oškodujemo ju s tem ne. Naši Nemci pa so nebes tudi potrebni, in škoda bi bilo, ako bi radi te „provokacije“ morali iti vsi v pekel. Slovani so ponižne duše, oni nam ne zamerijo in ne izstopijo iz vere, če odstranimo njihova patrona. In „pro bono pacis“ so ustregli smešno-fanatični zahtevi. Nemci hodijo zdaj spet v cerkev.

Grožnja z luteranstvom Nemcem vedno pomaga. Seveda, ako bi Slovani v sličnem slučaju grozili s pravoslavljem, bi prišli nad nje — žandariji. —

K sreči je dunajski mestni zastop še preveč klerikalen, da bi se povzdignil do jednakega „viso-

kega“ stališča ter reševal „izključno nemški značaj Dunaja“ s tem, da bi odstranil onih 12—15 kipov sv. Ivana Nep., ki so še zdaj po raznih očitnih ulicah in trgih. Čudimo se pa le, da Volk nemškonacionalne stranke še ni prišel na to misel, da morajo kipi tega svetega Slovana izginiti, ker to zahteva „nemški karakter“ prestolice!

Tako se je torej našla nova klasifikacija svetnikov po narodnostih. Nova sicer ni povsem, kajti od nekdanjih so že imeli razni narodi razne svoje svetnike, katere so častili in po katerih so najrajši nazivljali svoje potomce. Krstna imena so v obče značilna. Ako so v novejši dobi pri tem pričeli upoštevati tudi narodnost, dobro, dajmo jo i mi!

„Slovenka“ prinaša krasna slovanska imena raznih svetnikov in svetnic, katere naj dajejo naši stariši svojim otrokom. (Tudi Hribarjev koledar ima lepo število slovanskih imen.)

Morda pa se pri tem primeri, kar se je pred leti odličnemu slovenskemu rodoljubu. Dobil je hčerko ter jo hotel nazvati Vero. To rusko ime je namreč tedaj prišlo pri Slovencih v modo. Kaplan pa otroka ni hotel krstiti na to ime, češ, da se Vera ne nahaja v rimskem koledarju. Oče je ostal na svojem stališču, kaplan na svojem, in dete bi moralo najbrž ostati brez krsta, ako se ne bi slednjič sklenil uprav salomonski kompromis. Kaplan je namreč staknil v rimskem koledarju neko

svetnico Fides; poslovenimo to latinsko ime in očetu je želja izpolnjena. Krstil jo je torej na latinsko ime, kličejo jo pa Vero!

Morda pa danes ne bi pri krstu ugovarjali več še mnogo nenavadnejšim imenom. Saj ne poznamo vseh svetnikov. — Mari ne? Prošlo stoletje so se v Parizu najpreje pojavili izvoščki kot nova, praktična naprava. Dandanes jih ima že vsako mesto. — Oni prvi so bili združeni v posebno združno, in patron jim je bil — kakor je n. pr. ognjegascem sv. Florijan — svetnik, od katerega sicer ne vem, v kaki zvezi je bil s to obrtjo, a ki ji je dal ime: sv. Fiacre. — Zahtevaj danes, da se ti krsti sin na ime sv. Fiakarja, pa te potisnejo v blaznico!

Francozi so torej imeli več neznanih nam svetnikov, a še jim jih menda ni dosti, ker sem ter tje krstijo kakega še na imena vseh. Tou-saint tam ni neobičajno kratno ime, in znači „Vsi svetniki“. Pri nas bi niti največja pobožnjakinja ne bi prišla na to idejo, da bi imela ime vseh svetnikov in svetnic skupaj! Ako se torej zdi marsikomu kako slovansko ime „čudno“, spomni se teh francoskih izgledov.

Pri nas so v navadi le nekatera imena. Franceti in Janezi, Jožeti in Antoni, Mice, Ane, Neže in France ter še par podobnih prevladujejo. Pri gospodi pa je tudi dosti nemških, ker so baje bolj „nobil“. Mej kmeti je tako ime redko. Ponekod so

že sedaj komaj premagujejo skoraj neznosno breme. Zanimivo pa je, da je hkratu s predloženim proračunom vladni „Fremdenblatt“ objavil odločen dementi, da bi se uradniške plače regulirale že s 1. julijem. Predvčeršnjim je pojasnjeval „Fremdenblatt“, da ni možno gotovega roka dotlej določiti, dokler ni „pogojev“, t. j. dokler parlament ne pritrdi novim davkom. Ker pa parlament še dolgo ne bo „arbeitsfähig“, in ker je jako dvomljivo, da bi parlament sploh hotel dovoliti nove davke, je lahko reči, da je regulacija uradniških plač odložena „ad calendas graecas“. „Deutsches Volksblatt“ poroča, da vlada mej delegati precejšno nasprotovanje ogromni svoti, ki naj se porabi za vojne namene ter da prevladuje mnenje, da se povzdigne moč in ugled države na vzunaj s tem, ako je konsolidirana in krepka znotraj. Avstrija pa hoče na vsak način igrati ulogo prve velevlasti na zunaj, a njeni uradniki trpé budo. Avstrija je podobna torej „gospodični“, ki nosi svilen krilo, a spodaj strgane cunjice in boso noge!

Knez Nikola in knez Ferdinand sta se sešla v Opatiji. Ta sestanek je radi razmerja balkanskih držav in zlasti radi neprijaznega razmerja mej Bolgarijo in Srbijo politično zanimiv. Napetost mej vladama v Zofiji in v Beogradu je očitna, a tudi Cetinje in Beligrad nikakor nista drug drugemu preveč prijazna. Dokler obstoja rusko-avstrijska zveza glede balkanske politike, so simpatije in antipatije mej omenjenimi državami bolj postranskega pomena, kajti vpliv Rusije in Avstrije je ondi še vedno odločilen. Vendar pa so taki sestanki zanimivi, ker razkrivajo marsikaj. Bolgarski knez, ki se trudi na vse načine, da si ohrani naklonjenost Rusije, in ki pojde kmalu na ruski dvor, da predstavi carju bolgarskega prestolonaslednika Borisa. Knez Ferdinand se trudi tudi utrditi prijateljstvo z „najboljšim prijateljem“ carjevega očeta. Knez Nikola pride na Dunaj ter pojde potem na Angleško.

Revolucija v Italiji baje pojema. Samo v Mesici so bili še mali nemiri, drugod ni bilo posebnih izgrediv. Ustaja je bila prirejena baje po skupnem načrtu. Vladni listi dolže socialiste, republikance in klerikalce, da so provzročili s svojo silno agitacijo nemire. Od 1. 1876, odkar je padla desnica, močna vladna stranka, so izpodkopavali radikalci, socialisti in klerikalci ugled vlade. „Voce della Verità“, „Unità Cattolica“, „Osservatore Cattolico“, „Italia del Popolo“ so uprav hujskali zoper vlado. Zato pa je general Bava prav porogljivo in ostro zavrnil milanskega škofa, ki se mu je ponujal, da mu hoče pomagati mir delati. „Cerkev ima pač slabo vest!“ je odgovoril Bava. Vlada hoče pooprstiti cenzuro ter izpremeniti občinski in pokrajinski volilni red.

Francoske volitve so se vršile prav po želji Melinove vlade. Konservativne stranke so se pomnožile, radikalne pa oslabile. Opozicija se je zmanjšala. Posebnih izprememb pa vendarle ne bo v novem parlamentu. Najpomembnejše je, da sta propadla najodličnejša socialistična, Jaurès in Jules Guesde, ki sta delala s svojimi strupenimi govori vsaki vladi

ž njimi zaznamovali duhovniki le nezakonske otroke. — A nikar ne mislimo, da „kmečko“ ime ne velja! Na slovanskih dvorih je poleg Aleksandra najprijetnejši Nikolaj; in tudi Jurij je pogost (ki je v Slovencih nekako sramotljivo, kakor v Nemcih Mihelj.) Svoj čas je bil Urh pri gospodi jako priljubljen; mogočni celjski grofi so imeli dosti Urhov; danes je precej pozabljen.

Mnoga imena pridejo po znanih romanih mej svet; druga pa po operah (tako je n. pr. Wagner s svojim „Lohengrinom“ razširil Else [Elizabete], da so mej Nemci postale zelo običajne). Ako se porodi vladarju dete, zvesti podaniki po njem nazivljejo par let svojo otroke. Pred cesarjevevo poroko pri nas nismo poznali Štefanij, zdaj jih imamo dovolj. —

Kakor vsaka stvar, so torej tudi krstna imena podložna modi. Po raznih krajih, raznih časih, raznih prilikah se širijo in zopet izgubljajo. Zato ni treba, da se omejujemo le na one, ki so v praksi, temveč lahko uporabljamo tudi druga.

In zato bi bilo gotovo umestno, da se slovanski otroci nazivljejo tudi po slovanskih imenih. Napravimo i tu kompromis onim, ki tega nečejo v najskrajnejši meri: dajte otrokom pri krstu poleg običajnega, mejnarodnega imena vedno še drugo, povsem slovansko, in to mu bodi v naziv v družini.

sive lase. A tudi več znamenitih monarhistov je padlo v volilnem boju. Antisemitje in klerikalci se tega seveda silno veselje. Udeležba je bila v Parizu jako velika. Ozirom volitev pa bode še treba do 160.

Špansko-ameriška vojna Ker se je vrnila španska eskadra v Kadiks, je ameriški vojni načrt povsem pokvarjen. Amerikanci so pričakovali, da se pokažejo Španci vsak hip pred Kubo, ali pred Portoriko, ter da se uname odločilna bitka, — sedaj pa so pobegnili Španci rajši v Kadiks, od kodar jih pred 3 tedni gotovo ne bo na pregled. Nekateri listi sumijo, da deluje španska diplomacija zopet na to, da bi velevlasti v Washingtonu posredovale. Čuje se tudi, da so poslaniški v Washingtonu tega mnenja, da je najbolje, ako opusti Španija vsak nadaljni odpor ter da se naj kar uda, prepusti Kubo ter plača vojno odškodnino. Sicer, pravijo poslaniški, bo imela Španija še nerazmerno večjo škodo! — Amerikanci imajo glede Kube sedaj povsem svobodne roke. Nobeno špansko ladijstvo jim ne more delati težav. Zato pa misli general Miles v kratkem začeti izkrcavati vojsko, pri čemer ga bode podpirala ameriška eskadra admirala Sampsona in insurgentje. Govori se tudi, da hočejo Amerikanci poslati na Portoriko del vojske. V nemških diplomatskih krogih smatrajo povrnitev španskega ladijstva v Kadiks za velik moralen poraz ter za odpoved španskih kolonij v Ameriki. — Rešitev španske ministerske krize se izvrši baje že v kratkem. Ministerstvo čaka samo še, da sprejme zbornica proračun in indemnitetne zakone.

Protiburševske demonstracije pred sodiščem.

Minulo je že več desetletij, da nismo imeli v Ljubljani tako velike politične kazenske pravde, kakor je ta, ki se je pričela danes proti pristašem krščansko-socialne stranke v Ljubljani in nekaterim slovanskim dijakom, ki so obdolženi, da so uprizorili dne 20. svečana znane demonstracije v „Zvezdi“.

Na mesto obtožne klopi postavili so se v veliki porotni dvorani deželnega sodišča stoli, katere so zasedli sledeči obtoženci:

1. Ivan Štefe, 23 let star, samski upravnik „Slov. Lista“ v Ljubljani.
2. Ivan Miklavc, 47 let star, samski trgovski potovalec v Ljubljani.
3. Jernej Žargi, 45 let star, oženjen delavec v Ljubljani.
4. Anton Kosec, 40 let star, oženjen črevljar v Ljubljani.
5. Alojzij Lukner, 35 let star, mizar v Ljubljani.
6. Karol Klander, recte Semen, 25 let star, samski jurist iz St. Jakoba ob Savi.
7. Anton Lavrič, 28 let star, samski jurist s Hudega vrha.
8. Anton Bončar, 20 let star, samski jurist iz Ljubljane.
9. Ivan Modic, 24 let star, jurist iz Bresta.
10. Janez Jerina, vulgo Škubic, 37 let star, posestnik v Ljubljani.
11. Ivan Inocente, 19 let star, samski slikar v Ljubljani.
12. Janez Erbežnik, 22 let star, samski pekovski pomočnik v Ljubljani.
13. Jakob Ardigal, 30 let star, samski delavec v Ljubljani.
14. Dragotin Cankar, 19 let star, samski dijak v Ljubljani.
15. Miha Mittermayer, 34 let star, oženjen delavec v tabačni tovarni v Ljubljani.
16. Ivan Jerič, 29 let star, samski delavec v Ljubljani.
17. Franc Milavc, 22 let star, samski mehaniker v Ljubljani in
18. Nace Mavc, 14 let star, krojaški vajenec v Vižmarjih.

Sodnemu dvoru predseduje dež. sod. svetnik Martinak, votantje so: deželna sodna svetnika Wagner in Vencajz in pristav dr. Poček, javni obtožitelj je dr. pravnik Pajk, zapisnikar avsk. dr. Hribar, zagovorniki so odvetniki dr. Krisper, dr. Tekavčič, dr. Tavčar, dr. Pirc, dr. Šušteršič, dr. Papež in c. kr. notar Plantan.

Obravnava se začne ob 9. uri in prečita se obširna, v jako slabi slovenščini pisana obtožnica. s katero se obdolžujejo, da so zakrivali:

1. Ivan Štefe pregrešek po § 279., 280. in 305. kz. in prestopok po § 314. kp. kaznjivo po § 267. in 279. kz.
2. Ivan Miklavc pregrešek po § 305. kz. in prestopok po § 23. tisk. zak. z dne 17. dec. 1862 št. b. dz. leta 1863. kaznjivo po § 267. in 305. kz.
3. Jernej Žargi pregrešek po § 305. kz.
4. Anton Kosec pregrešek po § 305. kz.
5. Alojzij Lukner.
6. Karol Klander recte Semen.
7. Anton Lavrič.
8. Anton Bončar.
9. Ivan Modic pregrešek po § 305. kz. in prestopok po § 23. tisk. zak. z dne 17. decembra 1862 št. b. dz. z. leta 1863 kaznjivo po § 267. in 305. kz.
10. Janez Jerina hudodelstvo javne sile po § 81. kz. zak.

njivo po § 82. kz. 11. Ivan Inocente hudodelstvo javne sile po § 85. a. kz. kaznjivo po § 86. kz. 12. Janez Erbežnik hudodelstvo javne sile po § 98. a. in b. kaznjivo po § 100. kz. z ozirom na § 265. kz. 13. Jakob Ardigal pregrešek po § 280. kz. in prestopok po § 312. kz. kaznjivo po § 267. in 279. kz. 14. Dragotin Cankar pregrešek po § 280. kz. in prestopok po § 314. kz. kaznjivo po § 267. in 279. kz. 15. Miha Mittermayer, pregrešek po § 280. kz. in prestopok po § 314. kz. kaznjivo po § 267. in 279. kz. 16. Ivan Jerič, pregrešek po § 280. kz. kaznjivo po § 279. kz. 17. Franc Milavc prestopok po § 314. in 431. kz. kaznjivo po § 267. in 431. kz. in Nace Mavc prestopok po § 460. kz.

C. kr. državno pravdništvo predlaga, da se: 1. določi glavna razprava pred c. kr. deželnim sodiščem v Ljubljani pristojnim po § 13 št. 1, 51 in 56 kpr. 2. pozovejo priče in zvedenci in beró spisi v pod. priloženem imeniku navedeni 3. drži obtoženc Janez Erbežnik po § 175. št. 2 kz. v preiskovalnemu zaporu, a puste drugi obtoženi v prostosti.

To obtožbo obrazlaga državno pravdništvo takole:

„V Ljubljani osnovali so nemški dijaki počitno zvezo Karniola! Zoper člane te zveze začeli so slovanski visokošolci sovražno gibanje in prikratk so trčili slovanski in nemški dijaki skupaj dne 14. febr. 1898 v obližji pošte. V teden potem so se ponavljali izgrediv, ker so slovanski visokošolci od nemških zahtevali, da naj čepice zveze Karniola odložijo in jim jih hoteli vzeti.

O teh izgredivih so v Ljubljani izhajajoči listi poročevali, in dnevnik „Slovenski Narod“ in „Slovenec“ sta pri tej priliki slovanske visokošolce in sploh vse občinstvo prosila, naj se ne da zapeljati v izgrediv, naj ohrani mirno kri in se ne da izživati od mladih ljudi, ki komaj vedo da žive. Le „Slovenski List“ neodvisno slovansko krščansko socialno glasilo ni dal prostora pomirljivim besedam, temveč je dne 16. februarja 1898 natisnil notico, da se govori po Ljubljani, da pridejo iz Gradca in Dunaja Karnijolcem na pomoč nemški burši in je pristavil: „Dobrodošli v Ljubljani, da je vzdramete slovanski življenj.“

V nedeljo 20. februarja 1898 primerle so se vsled tega v Ljubljani demonstracije, katere so bile naperjene proti Nemcem oziroma proti članom zveze „Karniola“. Ob 11. uri dopoldne zbralo se je mnogo ljudstva v zvezdi, ktero je potem korakalo skozi Sellenburgove ulice na glavni trg le tam demonstriralo, dokler ga ni orožništvo razkropilo.

Od začetka pelo je zbrani množica pesem „Hej Slovani“ in „Naprej zastava slava“, potem pa pred kazinskim poslopjem v katerem so bili Karnijolci zbrani vpilo „Živijo“, „Pereat Germania“ naj pogine Nemčija“, „Nati pojmo in jih vun vržimo“. Vun zojim, na goložu jih bomo snedli itd. Proti kazini letale so kepe snega, nekdo je tudi en jaje in kamene metal. Množica je bila jako razburjena in razdražena in ako jo ne bili redarji pomirovali in nazaj sili — bati bi se bilo najhujšega.

Ker so pa imeli redarji povelje le z lepo pogovarjati ljudstvo se le to ni veliko brigalo za nje, morali so priti žandarji, kateri so potem ljudstvo razgnali. Vender pa je bilo poprej v kazinskem poslopju nekaj oknov pobitih in ravno tako tudi eno okno pri Gruberjevi prodajalnici na glavnem trgu. Ljudstvo je tudi z rokami in palicami žugalo proti Karnijolcem in vpilo: Živio Slovenci, nemec vun, čepica doli, potem bomir, prej ne. Nekateri utihotapili so se v kazino, da bi naskočilo nemške visokošolce, bili pa še v veži kazine zasačeni in od redarjev iztirani.

Iz tega izhaja, da ni šlo samo za neko prazno demonstracijo, ampak da je imelo zbrano ljudstvo sovražne namene proti nemškim visokošolcem in da bi jih bilo tudi izpeljalo, če bi se mu bilo posrečilo.

Kakšen namen je zbrano ljudstvo imelo izhaja iz sledečega: Obtoženi Anton Kosec prišel je po izvedbi Jožefa Kos (št. 90) dne 19. februarja 1898 okoli poldneva v Mehletovo šnapsarijo pri Dolenski mitnici in je le tam v navzočnosti gostov govoril: Jutri pridejo Nemci iz Gradca ali Dunaja, mi bomo pa šli v katoliško društvo, nemci pa v kazino. Katoliški se bomo zbrali v svojem domu in potem šli v Zvezdo. Če bomo tam skozi „Šternale“ šli in če bode kateri nemec kaj rekel: Pridite vsi „Štefanovski fanti“ jutri ob 11. uri v zvezdo, da bomo vidli, kaj bo, če bo kakšen kaj storil, ga bo že jeden ali drugi ke v rit sunil.

Priča Janez Žebre (O. št. 113.) je izpovedal, da je bil v nedeljo zutraj v gostilni pri Lahu v Vegovih ulicah, da je bilo tam mnogo ljudstva zbranega in da so se pogovarjali, da bodo šli v zvezdo in da bodo nemčurje topli.

Ivan Lekan (O. št. 59.) je povedal, da je prišel Ivan Miklavc 19. februarja 1898 zvečer v njegovo kavarno in le tam govoril: Pereat nemškim puršam, jutri gremo v zvedo in bomo vse zbili.

Iz vsega tega pač nedvomljivo izhaja, da je imela množica namen kazino naskočiti, Karnijolce

prisiliti čepice odložiti ali pa jim jih s silo vzeti in jih pretepati. Ravno tako nedvomljivo je pa, da je bil Ivan Štefe oče te demonstracije in njeni vodja.

Kakor že omenjeno je najprvo „Slov. List“ katerega upravnik je ravno Ivan Štefe prvi natisnil notico, da pridejo iz Gradca ali Dunaja Karnijolcem na pomoč nemški burši — in krščansko-socialno delavstvo je pri shodu, kateri se je vršil 15. marca 1898 na Viču vsprejelo sledečo resolucijo: „Javni shod na Viču protestira proti izživajočemu surovemu nastopu tistih nemških Karnijolcev v Ljubljani, ki so na Dunaju in v Gracu napadali slovenske vseučilišnike ter s svojimi napadi onemogočili za nekaj časa nadaljevanje študij naše vseučiliške mladine. Pristojne oblasti se pozivljajo, da nošnji frankfurtarskih trakov nemudoma konec narede, ker tudi slovensko delavstvo ne more več ohraniti mirne krvi očigled tega, da se nemštvo upa razgrajati po naši slovenski Ljubljani, katere slovenski značaj smo pripravljani braniti do skrajnih posledic;“ — in mej razgrajajočo množico dne 20. februarja 1898 je bilo v prvi vrsti videti mnogo udov Slovenske krščansko-socialne zveze, katere tajnik je obtožen Ivan Štefe, kar potrjuje Jožef Schweiger (O. št. 9.) in Matevž Razberger (O. št. 47.)

Ivan Štefe je, ko je prišel dne 20. februarja 1898 iz Drenikove prodajalnice v Zvezdi razdeljeval med ljudi slovenske trakove in jih nekaterim še sam pripel.

Priča Janez Ažman (O. št. 52.) Ivan Štefe je množici zaukazal, da naj gre iz zvezde skozi Šellenburgove ulice je korakal pred njo in množica mu je sledila kamor je on šel.

On je zmiraj okoli letal in ljudi spodbujal. Ko so redarji na povelje mestnega komisarja Podgoršek Jakoba Ardigal aretirali in na rotovž odvedli je takoj tekel Štefe k županu, da bi oprostili Ardigala, in ko je župan res ukazal, da naj se Ardigal izpusti, podal se je Štefe z množico na rotovž in ko so Ardigala spustili stopil je k njemu, mu podal roko in rekel: „Oprostili smo vas“ potem se pa proti množici obrnil in zaupil: „Živijo oprostili smo ga“. Aretovanemu Janezu Erbežniku zaklical je: „Jutri oglasite se pri meni, vsaj poznate Štefeta.“

Sploh priče potrjuje, da se je vedel Ivan Štefe kakor vodja ali „Rädelführer“.

K demonstraciji dne 20. februarja 1898 spodbadali in zapeljavali so pa tudi še drugi namreč Ivan Miklavc, Jernej Žargi, Anton Kosec, Alojzij Lukner, Karol Klander, Anton Lavrič, Anton Bončar in Ivan Modic. Po noči od 19. do 20. februarja 1898. je bilo namreč po Ljubljani več tisoč listov nalepljenih in raztresenih z vsebino: „Zavedni Slovenci nedeljo 20. t. m. ob 11. uri dopoldne v Zvezdo. To je bila parola. In take listke so slovenski visokošolci Karol Klander, Anton Lavrič, Anton Bončar in Ivan Modic ko so omenjeno noč po Starem trgu šli nalepljati in raztresali, kar je po izpovedbah Jakoba Kržan, Mihe Korenjak in Franceta Kurant (O. št. 23, 70, 102, 158) dokazano. Visokošolci bili so sicer takoj aretovani, a spustili so se brez ovadbe.

Ravno tako je Alojzij Lukner okoli 100 takeh listkov katere mu je baje en gosposki gospod izročil razdelil, kar on prizna, dal je en listek tudi urarskemu pomočniku Matevžu Razberger. (Opr. št. 47.)

Ivan Miklavc prišel je 19. februarja 1898 zvečer v Lekanova kovarno in je gostam delil listke omenjene vsebine ter govoril: Persat nemškim buršam, jutro gremo v Zvezdo in bomo vse zbili — kar potrjuje kovarnar Ivan Lekan. (O. št. 59)

En listek dal je tudi Alojziju Hiršmanu (O. št. 21)

Dne 20. februarja 1898 bil je pa Miklavc tudi v zvezdi silil je v kazino in vpil proti množici: „pojdi gremo vsi notri, jih bomo vun zmetali in kapce doli pometali: kar potrjuje priča Matevž Razberger. (O. št. 47)

Sploh potrjuje Franc Potokar (O. št. 48) Jakob Eržan, (O. št. 23) Jožef Herzog (O. št. 29) in Lorenc Breznik (O. št. 85) da je bil Miklavc zelo siten, da je le proti kazini silil in priča Leopold Bürger (O. št. 127) zasačil ga je uže v veži kazine in ga odpravil.

Jernej Žargi (O. št. 67) je dne 20. februarja 1898 tudi v zvezdi bil je druge hujškal, naj gredo v kazino in je po izpovedbah Jožef Kerin (O. št. 50) in Jožefa Schweiger (O. št. 83) upil: „Živijo slovinci, nemce vun, čepice doli, potem bo mir prej ne vsi morajo vun, mi smo na naši zemlji!“ — in ni dal pred miru dokler ni ukazal policijski kanclist Schweiger (O. št. 9) ga aretirati. Kako je Kosec v mehletovi šnopsariji hujškal je bilo uže zgoraj navedeno.

Ker se ljudstvo ni hotlo pomeriti in od kazine oddaliti zapovedal je mestni policijski komisar Podgoršek množici pred kazino, da mora nazaj iti. Med to množico bil je tudi delavec Ardigal Jakob. Le ta pa ni hotel ubogati in ko sta ga redarja Guido Schmalz in France Klančičar ktera sta imela povelje zvezdo popolnoma izprazniti večkrat opominjala, da naj gre proč se ni hotel odstraniti — in je potem omenjenama redarjema ko sta ga ne povelje policijskega komisarja Podgoršek aretovala in proč peljala pretit: Vama bom že pokazal Priči Guido Schmalz (O. št. 29) in France Klančičar (O.

št. 62). Ko je zagledal Ivan Štefe, da je Jakob Ardigal aretirani in da ga redarja Schmalz in Klančičar od kazine proti Wolfvovim ulicam tirata vzdignil je palico in z njo drubali pokazal o smeri, kjer sta redarja peljala Ardigala, kakor da naj gre množica za njim, in upil: „tako je aretovanega izpustiti“ in aretovanca takoj na županovo povelje izpustiti, vsled česar se je mnogo ljudi pod njegovim vodstvom in s krikom spustili ga morate, delovci ne bodo aretovani za redarjema Schmalz in Klančičar vsulo, tako je moral redar Schmalz v obrambo sabljo potegniti. S to množico, katera je imela očitno namen se redarjem zoperstaviti in Ardigala oprostiti letela sta za redarjema tudi Miha Mittermajer in Dragotin Cankar kar priča Alojzij Slanovec, (O. št. 67) kateri je tudi slišal, da je Dragotin Cankar, kateri se je moral pri Gerberjevi hiši vstaviti, ker so redarji Wolfvove ulice zaprli, upil za redarjem Schmalz, kje da ima stražnik pravico proti njemu sabljo vleči.

Tudi Ivan Jerič je bil dne 20. februarja 1898 v zvezdi in ni hotel ubogati povelju se odstraniti. Ko so stražniki velevali množici naj se razide in jo nekaj korakov za železno ograjo nasproti kazine potisniti prijel se je Ivan Jerič za železno ograjo rekoč: da ne gre nazaj, tako, da ga je moral redar Štefan Goričan s silo proč spraviti. Tudi Jeriču je takoj Ivan Štefe na pomoč prišel in proti redarju Štefan Goričan (O. št. 28.) rekel: tacega surovega ravnanja naše ljudstvo ni navajano in da mora redarjevo številko zapisati in to tudi res storil. Štefan Goričan je potem na povelje mestnega komisarja Podgoršek Ivan Jerič aretirani in ga z redarjem Matija Plevnik gnal na rotovž. Takoj vsula se je tolpa ljudi za njima in je upila „oprostito ga“. Med to množico bil je tudi Ivan Štefe kar priča Štefan Goričan.

Redar Jožef Herzog stal je v zvezdi nasproti „Tonhalle“ in imel je od komisarja Podgoršek povelje vstop v zvezdo zabraniti. Prišel je Franc Milavc in hotel v zvezdo iti. Herzog rekel mu je, da vstop ni dovoljen. Milavc je pa hotel siloma v zvezdo priti in Herzog se je vsled tega z vzdignjenimi rokami postavil mu nasproti in rekel: „Halt vstop ni dovoljen“. Milavc zaupil je pa „Suvati me ni treba“ in vprašal: „Katero številko pa imate. Aha 25“, — Na to priteče pa Ivan Štefe stopi k redarju Herzog in pravi: Ali ni vstop dovoljen, ako pridejo omikani ljudje? Kdo je vam prepovedal. Herzog mu je rekel, da prepoved dal komisar Podgoršek na kar je Štefe odšel rekoč: „Kje je Hribar, se bomo že s Hribarjem zmenili“. Priča Jožef Herzog (O. št. 85.). Med tistim, ki so se bili v kazinsko vežo vtihotapili bil je tudi Janez Jerina. Mestni komisar Podgoršek poklical je redarja Franceta Golob in mu ukazal, da naj Jerina vun spravi. Golob prijel je Faneza Jerina in ga hotel vun poriniti, Jerina pa se mu je zoperstavil in je proti njemu palico vzdignil, tako da je moral Golob (št. 26) sabljo potegniti in se le potem se je Jerina udal in se je Golob posrečilo Jerina iz kazinske veže poriniti. Ker pa Jerina še ni hotel preč iti, rekel mu je redar Matija Plevnik, kateri je pred kazinskim poslopjem stal, da naj se odstrani ali Jerina se je tudi temu redarju zoperstavil in ga je z roko za obleko zgrabil, tako da je tudi redar Plevnik moral sabljo potegniti, da se je od Janeza Jerina oprostil. To videli so tudi redarji Janez Ažman, (O. št. 52) France Vrečar (O. št. 63) in Jožef Kerin (O. št. 83).

Ko je po ukazu Ivana Štefe množica šla skozi Šellenburgove ulice so bile pri kavarni v kazini dve velika okna pobita. Kdo je eno okno pobil se do sedaj še ni zvedelo. Drugo okno pa je pobil Ivan Inocente kajti priča Matevž Razberger (O. št. 47. in 100) izpove, da je natanko videl, da je Ivan Inocente proti dotičnemu oknu z roko zamahnil in v tem zaropotala je šipa in bila ubita. Ivan Inocente se je pa koj, ko je to storil, obrnil, kakor da bi nič ne vedel, in se mej množico zamešal. Razberger (O. št. 29) ga je takoj redarjema Schmalz (O. št. 65) in Kocijančič (O. št. 91) kot onega, ki je šipo ubil pokazal, a redarja se nista upala ga aretirati. —

Ko so že žandarji množico razkropili in od kazine proč potisnili, šla sta nemška visokošolca Konrad Stöcklinger in Alojz Cacah brez kakega znamenja zveze Karniola iz Zvezde proč v Vegove ulice. Na voglu hiše, v kateri je „Narodna tiskarna“ stale so neke črno oblečene dame in pri njih je stal dijak Žiga Vodusek. Ko so te dame zagledale Stöcklingerja in Cacaka reklo so: O ti burši, ti imajo pa korajžjo — in kako izpove Nace Mavec pritekla je okolu 8 let stara deklica k ljudstvu, katero je stalo pri Mayerjevi baraki in je taisto opozorila na Stöcklingerja in Cacaka rekoč tamle pa 2 nemca gresta, in tekla je proti Vegovim ulicam množica pa za njo. Ljudstvo upilo je proti omenjenima visokošolcema in s palicami žugalo. Cacaku posrečilo se je v Reharjevi hiši v Hilšerjevih ulicah se skriti, Stöcklinger skočil je pa v delavnico črevljarja Jožefa Zupan (O. št. 20) v Hilšerjevih ulicah. Množica je začela kepe snega v delavnico metati in ena kepa v kateri je bil kamen zadela je 82 let staro taččo Ježefa Zupana na usta. Tudi ena palica priletela je v delavnico. Zupan je delavnico zaprl a ljudstvo je pahnilo v vrata, da so se odprle. Zupan je potem zopet vrata zaprl zaklenil in zariglal, in tiščali so jih Zupan njegova žena tačča in Stöcklin-

ger, od zunaj pa je množica v vrata tako tiščala, da so kar škripale in je bilo se bati, da se bodo polomile. Pri tem je vpilo ljudstvo: Nemca vun, če ne bomo šajbe pobili vun njim ali pa gremo mi notri. Otroci Jožefa Zupana so se močno bali in jokali in vsled tega je rekel Stöcklinger, Zupan naj vrata odpre da bo vun skočil. Zupan odprl je vrata Stöcklinger je skočil vun, množico vdarla je po njemu, mu klobuk in palico odbila, vender se mu je posrečilo uiti in tekel je proti deželnemu predsedstvu, kjer ga je le tam stoječi žandbr obvaroval od daljnega napada. Poprej je pa še došli ek stotnik Reindl množico od njega zadrževal. Eden najhujših razgrajalcev pri Zupanovi delavnici bil je Janez Erbežnik, kateri je na vsak način skušal v delavnico priti in kateri je po izpovedbi Jožefa Miklavca (O. št. 135) z rokami po vratih tolkel in upil Nemca vun, če ne bomo šajbe pobili. —

Pri tej aferi je bil tudi mehanik Franc Milavc in je po izpovedbi Jožefa Miklavca po Stöcklingerju, ko je Zupanovo delavnico zapustil s palico po glavi zamahnil. Ko je Stöcklingerju klobuk iz glave bil odbil, pobral je taistega Nace Mavec in ga je kakor sam prizna, ker je bil še skoraj nov domu vzel, da bi ga sam nosil in se je tedaj taistega zavoljo svojega dobička prilastil.

Ker so vse v obtožbi navedene djanja po pričah dokazane je glede na v obtožbi navedene §. §. kazenskega zakona obtožba opravičena.

Po čitanju obtožnice se je začelo zasliševanje obdolžencev.

Obtoženec Štefe

pravi, da ni kriv, češ, kdor pozna razmere, ve, da bi on, mlad človek, ne mogel spraviti 5000 demonstrantov na noge. Ljudstvo je bilo že davno nejevoljno radi „Karnijolcev“ ter je hotelo označiti slovenski značaj Ljubljane s petjem in klici: Živela slovenska Ljubljana! Obtoženec prizna, da se je udeležil demonstracije, da je pel in klical, a ni niti hujškal, niti pozivljali k ustaji!

Preds.: Kaj je radi zabranjevanja aretiranja?

Obtoženec: Videl sem, da ženó nekega neznanega moža. To sem povedal županu, ki mi je dejal, naj se aretovanec izpusti. Jaz sem to policaju povedal, ki pa ni hotel ubogati. Seveda je šlo za mano in policajem mnogo ljudij. Izvršil sem samo županov nalog!

Preds.: Ali niste vodili ljudstva in niste rekli: „Saj poznate Štefeta! Pridite k meni!“

Obtož.: To sem dejal le zato, da sem dobil za „Slovenski List“ informacije.

Preds.: Ali niste dejali ljudstvu, naj gre skozi Šellenburgove ulice.

Obtož.: Da, a ponovil sem le komisarja Podgorška ukaz, ki je hotel, naj se razzgubi narod na vse strani.

Preds.: Imeli ste jako široko trobojnico ter ste tudi trobojnice delili?

Obtož.: Imeli so jih tudi drugi in že prej. Kupil sem si jih še sam ter jih dal dvem ali trem prijateljem. Zbiranje ni imelo hudobnega namena, a tudi naše trobojnice niso značile nič zlega.

Dr. Krisper: Ali ste vedeli, da je imel policaj Herzog ukaz, braniti vstop v „Zvezdo“?

Obtož.: Ne. Nekateri so šli mimo, torej smo smeli tudi drugi! Kot poročevalec „Slov. Lista“ sem moral biti poleg.

Preds.: Redar Herzog je imel službo!

Dr. Krisper: Ali ste čuli, da ima narod namen naskočiti kazino in pretepati Karnijolce?

Obtož.: Ne. Če bi sploh kdo kaj tacega nameraval, bi se bilo to gotovo po noči zgodilo!

Dr. Tavčar, dr. Pirc, dr. Šušteršič, notar Planta n vprašajo obtoženca, ali je govoril pred shodom v „Zvezdi“ s katerim drugim zatožencem?

Obtož.: Ne.

Obtoženec Miklavc

izjavi tudi, da ni kriv ter pravi, da je bil ves teden na popotovanju, torej ni o vsem ničesar vedel. Ob 9. uri zvečer je bil v kavarni, kjer je ležal tak listek, katerega je pokazal drugim gostom. Nagovaljal ni k zbiranju nikogar!

Preds.: Ali ste v „Zvezdi“ pozivljali k naskoku na „Kazino“?

Obtož.: Hotel sem v javno gostilno „Kazine“, a odbornik „Kazine“, Bürger, me je sunil iz veže. Nato sem bil aretirani.

Obtoženec Žargi

pravi, da ni ničesar vedel o vsem. Prišel je slučajno v „Zvezdo“, videl karnijolske kapice, katerih niti poznal ni in hotel iti proč, a policaj ga je sunil v prsa ter ga radi ugovarjanja aretirani.

Dr. Tekavčič: Ali ste kaj upili?

Obtož.: Ne spominjam se. Videl sem pa, da so Karnijolci ljudem osle kazali! Sicer nisem storil ničesar.

Drž. pravdnik Pajk: Ali ste bili na shodu na Viču?

Obtož.: Ne!

Dr. Tekavčič: Ali ste krščanski socialist?

Obtož.: Bil sem, a nisem več.

Obtoženec Kosec

pravi, da je čul, da pridejo Nemci, zato je dejal, naj pridejo še slovenski fantje, da nas bo več! Namena slabega ni imel, ko je šel v „Zvezdo“.

Notar Plantan: Ali ste vedeli, zakaj se zbira narod v „Zvezdi“?

Obtož.: Ne. Iz radovednosti sem bil tam. Dr. Tavčar: Kakšnega političnega prepričanja ste?

Obtož.: Nobenega. Bil sem nekaj časa kršč. socialista, a sedaj nisem več.

Obtoženec Luknar

ni vedel ničesar o kakem nameravanem shodu. Neznane mu je na potu dal okoli 100 listkov, vabečih na shod v „Zvezdi“. Zvečer je bil v „Kato. domu“, kjer so peli. Domov grede je videl na cesti stresenih že več listkov. V „Zvezdi“ sploh ni bil.

Drž. pravd. Pajk: Koliko listov ste razdali?

Obtož.: Okoli 30, a sem mislil, da bo javen političen shod. O kakem nameravanem izgredu ni bilo govora.

Obtoženec Klander

je bil s tovariši pri „Virantu“, in je, domov grede, videl, da sta cesta in trg posuta z listki. On in spremljevalci so nekaj listov pobrali, a jih vrgli zopet stran.

Preds.: Ali ste vedeli, kaj se namerava za dan 20. februarja?

Obtož.: Čul sem, da pridejo Nemci Karnijolcem na pomoč, ker sami dovolj energično ne morejo nastopati. O nameranih demonstracijah nisem vedel ničesar.

Preds.: Ali so na policiji našli pri vas kaj listkov?

Obtož.: Nobenega.

Dr. Pirc: Ali so bili listki že prilepljeni in raztreseni, ko ste prišli na Florijanski trg?

Obtož.: Da, in drugod tudi, na kar smo policaje opozorili. Drugi dan sem odpotoval.

Obtoženec Lavrič

izjavi, da o nameranih demonstracijah ni ničesar vedel, in da ni videl nobenega listka.

Drž. pravd. Pajk: Lavrič je šel s Klandrom, a ni videl nobenega listka. To vendar ni verjetno, ko jih je Klander videl in pobral.

Obtož.: Morda so bili kje kaki listki, a jaz jih nisem videl, ker sem kratkoviden ter sem stopal pred vso družbo.

Obtoženec Bončar

izpove v istem smislu kakor Klander. Pred Trnkocjevo lekarno je zadel na šop papirja, ki je ležal na tleh. Policaj je zavpil nad Modicem: Kaj mečete proč? — Modic ga je zavrnil, ker listkov ni metal.

Preds. Ali ste bili v „Zvezdi“?

Obtož.: Ne! Dijaštvo se sploh ni udeležilo demonstracij, kar je bilo uradoma konstantirano.

Obtoženec Modic

izpove tisto kakor Klander in Bončar.

Redar je dejal, da je on metal listke, a na njegov ugovor, da to ni res, je rekel redar: Jih je pa kdo drugi!

Preds.: Redar je pa vendar našel listke ondi, koder ste hodili.

Obtož.: Lahko, saj so ležali listki povsod.

Dr. Pirc: Ali so ležali že listki, ko ste šli na magistrat?

Obtož.: Da, povsod, zlasti na Glavnem trgu in pred hranilnico.

Obtoženec Mittermayer

zanika vso obtožbo. Ni vedel ničesar, da se kaj namerava. Tudi o listkih ničesar ni vedel. Ni videl, da bi kdo „kazini“ žugal, tudi ni slišal, da bi kdo hujskal. Videl je, kako so pri Gerberju aretirali tri moške, na to je šel počasi kakih 30 korakov za njimi, ker je bil radoveden. Kričal je, hujskal pa ni.

Preds.: Ali niste vpili nad policajem, naj ga izpusti, češ, on je naš, saj ga nima za kaj aretirati?

Obtož.: Mogoče! A proti redarju gotovo ne. Prisodnik Vencajz: Kako daleč je bil od vas redar?

Obtož.: Saj ga še videl nisem!

Dr. Šušteršič: Zakaj ste šli za aretirancem?

Obtož.: Iz gole radovednosti!

Obtoženec Ardigal

pravi, da je bil aretovan, ker se ni hotel umakniti v kup snega, in dasi se je trkrat umaknil. Bil sem pijan, sicer bi sploh ne bil tam. Da bi bil komu žugal, ne vjamem.

Notar Plantan: Zakaj ste šli v „Zvezdo“?

Obtož.: Ker sem slišal krik, sem šel gledat kaj je. To pa le slučajno!

Obtoženec Cankar

je, prišedši od šolske maše, našel na električnem drugu listek. Tako je izvedel, da se v „Zvezdi“ nekaj priredi. Po instrukciji ob 1/2 12. uri je šel gledat kaj da je. Baš takrat so nekoga aretirali. Ljudje so vpili, naj policija aretiranca izpusti, tedaj je potegnil policaj sabljo, radi česar se je obtoženec tako vstrašil, da je obstal ter vprašal drugega policaja: Zakaj je mahal nad menoj s sabljo, ko nisem naredil ničesar? Zato je bil aretiran.

Obtoženec Jerič

taji odločno vse, kar se mu očita.

Obtoženec Jerina

ni ničesar vedel, da bo kaj v „Zvezdi“. Hoteč domov na Žabjek, je prišel v „Zvezdo“. Bil je malo vinjen, zato je hotel v restavracijo v „Kazino“, a

dva policaja sta ga sunila vun. Za prsa policaja ni prijel, mogoče je pa, da se je ustavljal.

Obtoženec Inocente

prizna, da je bil v „Zvezdi“ in Šelenburgovih ulicah. Za njim in pred njim, njemu čez glavo priletela sta dva kamena v kazinsko okno. Vstrašil se je in instinktivno dvignil preko glave levo roko, dočim se je z desnico držal prijatelja W. Kamen, kateri je razbil okno, je vrgel 14 letni deček.

Obtoženec Erbežnik

taji odločno, da bi tolkel po vratih čevljarja Zupana, pač pa priznava, da je stal ondi ter čakal, da se odpro. Vpil je: „Dajte ga vunt!“ a ni vedel, da se je Karnijolec Stöcklinger skril pri Zupanu. Vpil je, da bi videl, ali je pri čevljarju tisti skrit, ki ga je vrgel iz kazine, da mu da klofuto.

Obtoženec Mave

taji, da bi komu klobuk vzel. Pravi, da je klobuk našel in ga nesel domov, ker so ga hoteli drugi razrezati. Nositi ga itak ni mogel, ker mu je mnogo prevelik. Dal ga je policaju nazaj.

Obtoženec Milavec

prizna, da je zamahnil za nekim dijakom, a storiti mu ni mogel ničesar, ker je bil dijak predaleč od njega. Sicer pa je dijak prvi zamahnil in odskočil v prodajalnico, nato je zamahnil obtoženec. Sicer bi ga pa niti ne bil udaril, če bi ga bil tudi mogel. Drugo prizna. Policaj je bil surov, zato je hotel zvedeti njegovo številko.

Kdo je tiskal vabila k demonstracijam?

Državni pravdnik Pajk je končno predlagal, naj se zaslišita tiskarja g. D. Hribarja, Spindler in Sachs, kot prič. Ta dva sta stavila in tiskala tekst onih 5000 listkov, ki so se trosili po Ljubljani in katere je naročil jurist H. Logar. Ker so se izrekli vsi zagovorniki proti predlogu drž. pravdnika, češ, da se gre pri sedanjih obravnavi samo za to, kdo je listke po Ljubljani trosil, ne pa kdo jih je naročil ali tiskal, in ker bi mogla povabitev toli oddaljenih prič obravnavo zavleči ter bi bilo vse dosedanje obravnavanje brez koristi, je izjavil predsednik, da se prebereta le pismeni izjavi omenjenih dveh prič. Zagovorniki so bili s tem zadovoljni.

S tem se je obravnava ob 1/4 1. uri prekinila. Ob 1/4 4. uri se je začelo z zasliševanjem prič.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. maja.

— (Protiburševske demonstracije pred sodiščem) Danes se je začela pri deželnem sodišči obravnava radi protiburševskih demonstracij v Zvezdi dne 20. februarja. Poročilo o dopoldanski obravnavi prijavljamo že danes. Obravnava se nadaljuje popoldne in utegne trajati še jutri ves dan. Dopoldanski obravnava je prisostvovala precej občinstva. Obravnava se vrši v veliki porotni dvorani v Hrenovih ulicah. Senzacija je obudila barbarska slovensčina, v kateri je pisana obtožnica; da je bila ta senzacija opravičena, o tem se lahko čitatelji osvedočijo, ker smo bistveni del obtožnice uvrstili v naše poročilo.

— (Pri bakljadi in serenadi) ki se priredi na čast knezoškofu dru. Jegliču dne 20. t. m., sodelujejo korporativno naslednja pevska društva, in sicer: „Ljubljana“, „Slavec“, „Trgovsko pevsko društvo“ in „Zvon“. Slavna vojaška godba c. in kr. pehotnega polka št. 27 Leopold II., kralj Belgijcev, sodeluje tudi na večer bakljade in bode svirala dva komada pred knezoškofo palačo. Bakljonosi bodo sami ljubljanski meščani.

— (Klub slov. biciklistov „Ljubljana“) priredi v nedeljo dne 15. t. m. izlet v Tržič (km 42.3). Izletniki se zberó na dirkališču, skupni odhod ob 7. uri zjutraj. Častiti gg. člani se uljudno vabijo k obilni udeležbi.

— (Čevljarški tečaj) C. kr. tehnološki muzej je priredil teoretično-praktični učni tečaj za čevljarje. Vodstvo tega tečaja je prevzel strokovni učitelj tega zavoda, g. Jakob Hulka, kateri podučuje vsak večer od 5. do polu 10. ure zvečer v gornjih prostorih starega strelišča. V tem tečaju se nudi 30 mojstrom in 11 pomočnikom prilika, da svoje znanje spopolnijo. Tudi za novince je tečaj velike važnosti, ker kaže, do kake stopinje se lahko povzdigne pošteno rokodelstvo. Hvalevredna je pridnost, s katero mojstri in pomočniki obiskujejo ta pouk. Ravno tako preseneti človeka napredek, ki se kaže v njih risarijah in modelovanju. Teoretičnemu pouku sledi ta teden praktični, pri katerem se bodo rabili mnogi najnovejši stroji. Na koncu tečaja se priredi razstava vseh narejenih predmetov. Tudi občinstvo se jako zanima za ta tečaj in veliko gospode ga je že obiskalo. Želeti je, da bi se taki tečaji večkrat priredili.

— (Petdeset let zdravnik.) V Jesenicah na Gorenjskem je zdravnik gosp. Fran Papež, rodom iz Metlike, slavil petdesetletnico svojega zdravniškega delovanja.

— (Slovensko brašno društvo v Litiji) priredi meseca julija ali avgusta veliko slavnost v

korist Preširnovega spominku. Isto društvo bode tudi o primernem času s posebno slovesnostjo obhajalo cesarjevo petdesetletnico.

— (Otrok — požigalec.) V Lazah, v občini Studenec, je šestletni Ivan Rak iz Rogadice užgal ob hlevu posestnika Jurija Raka stoječi plot. Ogenj se je hitro razširil in je upepelil hišo in skedenj ter vse pohištvo in krmo. Škoda znaša 1700 gld. Rak je bil zavarovan samo na 300 gld.

— (Sodne razmere v Trstu.) V „Edinosti“

čitamo mej drugim: Na c. kr. okrajnem sodišču v Trstu ni niti jednega samostojnega sodnika, ki bi bil zmožen napisati ali diktirati deset vrst v slovensčini, ne da bi napravil 20 pogreškov. Na deželnem sodišču ni nič boljše: razun par svetnikov vse drugo ne pozna slovenskega, kamo-li hrvatskega jezika! A stavili bi, da vse to osobje — svetniki, tajniki, pristavi — ima zabeleženo v svojih kvalifikacijah, da poznajo naš jezik. Čast jim in poštenje sicer: ali to jim mora verjeti morda gospod Kindinger, ki ne ume nič več slovensčine, nego oni, ali tega si ne damo pripovedovati mi, ki gledamo stvari od strani. Naše ljudstvo ni več tako nevedno, kakor je bilo nekdanj, ko se mu je moglo dopisovati makari v kitajskem jeziku, ne da bi bilo prigovarjalo. Minoli so oni časi, ko je zadoščalo, da je bil na sodišču prosti sluga, ki je tolmačil ljudem, kar je pisal in govoril njegova velemožnost; danes treba namestiti sodnikov, ki so sposobni za občevanje z ljudstvom v njegovem jeziku. Na drugi strani pa se nima več posla le z nekim kmetom. Danes, hvala Bogu, imamo v Trstu tudi štiri odvetnike, ki pišejo malone izključljivo slovenski. Tu torej ne morejo pomagati več polovične odredbe, tu treba sodnikov, ki poznajo jezik vsekozi. Kako da je na trgovinskem sodišču, kako na državnem pravdništvu, o tem ni treba niti da govorimo. Pa se nam poreče morda, da smo preradikalni, da hočemo delati skoke v naravi, da bi morali še potrpeti nekoliko itd. Toda okolnost, da na sodišču kakeršno je tu v Trstu, kjer je do 50.000 Slovanov in kamor spadajo čisto slovanska sodišča Komen, Sežana, Podgrad in Volosko, ne morejo sestaviti senata, ki bi mogel soditi tudi v slovenskem jeziku, ta okolnost se vidi gospodi povsem naravna, to ni radikalna — — — Mi v resnici ne vemo, na kaki podlagi so urejena naša sodišča. Ali to vemo za gotovo, da je ni niti jedne zakonske določbe, ki bi predpisovala, da na sodiščih v Primorju mora biti italijanščina vse! Morda je to ona stara krivica do našega ljudstva, oni beneški duh v javni upravi, oni ab antiquo, katerega povdarjajo italijanske novine vsaki dan. Ustavni zakoni, osobito člen 19. državnega temeljnega zakona o pravicah državljanov, kakor da ne veljajo tu na Primorskem. Tega si vendar ne moremo misliti, da bi za Slovane veljali le vojni in davčni zakoni, oni pa, ki podeljujejo kako pravo, da bi ostali mrtva črka! Ali ni žalostno to, da imajo vsi pečati sodišč v Trstu in malone po vsem Primorju samo italijanske napise!? Tega vendar ne predpisuje zakon, da na slovenski odlok moraš pritiskati laški pečat! Ali je to v redu, da so vsi napisi v sodnih poslopih le italijanski? Ti napisi niso menda napravljeni samo za Čožote. Tudi ti naj v božjem imenu uživajo vse pravice. Ali tega bi vendar ne smelo biti, da uživajo več pravice, nego avstrijski Slovenci. Vemo, da nam bode še dolgo brila ledeno-mrzla sapa s poštnih, finančnih in politiško-upravnih višav, ali o sodni oblasti bi smeli misliti, da bode ona prva, ki vrže od sebe kakeršne koli predsodke, ki vladajo v državi avstrijski le na škodo pravici ter da ona prva jame izvajati avstrijske osnovne zakone. Žalibog pa ne vidimo še nikakega znamenja za to in vse kaže, da se je nekje vkoreninilo načelo, da mora ostati vse pri starem: pri izključljivi vosti italijanskega jezika na sodiščih. Za sedaj opozarjamo više kompetentne oblasti na povdarjane nepristojnosti, toda, ako pride prilika za to, bomo znali prijeti tudi za debelejši konec.

* (Grozna toča.) Dne 5. maja se je vsula v Dalmaciji nad Dubrovnikom in okolico taka toča, kakršne se ne spominja noben Dalmatinec, da, redkokdaj je čuti po vsem svetu o enaki toči. Toča je začela gosto padati ob 11. uri zjutraj ter je padala 20 minut. Srednja je bila debelosti jajca, a najdebelejša od moške pesti. Ob polu 12. uri je bilo na Pilah vse polno ledu, kakor da je dolino kdo posul kamenjem. Vse rastline in drevje je oklešteno. Vse ograje in veje, tudi debele kakor pest, so odbite in uničene. Vsi vrtovi so uničeni. Še po pol uri popoldne je tehtalo 14 zrn toče pol

kilograma. Zelenega ni nikjer več. Razbitih je tudi nebroj okenj, najmanj do 9000. Trgovine s steklom nimajo zadosti stekel v zalogi, da bi nadomestile pobita stekla. Na jadranih ladjah je napravilo vsako srno točo svojo posebno luknjo. Škoda je ogromna. Iz Supetra tudi poročajo, da je toča uničila vso letino za letos in za prihodnje leto. Narod je obupan, saj mu je vse propalo.

(Nenavadna tatvina.) Kakor se je nena-dejano prikazala na stolpu dunajske Votivne cerkve zastava, tako je tudi nenadoma — izginila. Čez noč jo je nekdo ukradel. Dunajčanje so seveda mislili, da je sam Hubert Frankl snel zopet svojo zastavo s stolpa, toda Frankl je prišel k sodišču ter naznanil, da mu je zastava s lovorjevim vencem in napisom, vredna 18 gld. ukradena!

(200.000 židov.) Varšava je brezdvomno največje židovsko mesto v Evropi, saj je mej 600.000 prebivalci 200.000 židov. Ker se ti prav tako množijo, kakor kristjani in se še vedno tudi od drugod naseljujejo, je že sedaj možno določiti čas, ko bode število židov nadkrililo ono kristijanov.

(Morilec iz zabave.) V Bolcanu na Tirolskem je razburjeno vse ljudstvo radi groznega dejstva, da so se dogodila tu v malo dneh tri umorstva žensk. Policija je zaprla nekega služabnika železnice, ker je na sumu, da je usmrtil vse tri ženske iz zabave.

(Češčenje zmagovalca Deweya.) Junakemu admiralu ameriškega ladjevja, ki je poiskal Špance v manilski luki ter jih kljub veliki nevarnosti popolnoma premagal, jim razblij vse večje ladje ter vse nabrežne utrdbe, temu možu se pri-rejajo sedaj v Ameriki velike ovacije. V Chicagu, Montpellierju New Yorku, San Franciscu in dr. imajo velike slavnosti Deweyu na čast, pošiljajo mu darove, spomenice, vzdavajo spominske table ter krščujejo ulična imena po Deweyu itd. Deweya se-veda ni pri nobeni slavnosti, ker mora ostati na morju pri svoji eskadri.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali: Za učiteljski konvikt v Ljubljani: Gospod Koy v Loškem potoku nabral 6 kron kot kazni za svoj narodnostni prestopek. Svoto smo izročili blagajniku g. I. Dimniku, kateri s tem hvaležno potrjuje sprejem.

Književnost.

— „Pop tnik“. Štev. 9. Slovenskemu učitelstvu! — Oštajerskem „Lehrerbundu“. (Požegar.) — Slovniška teorija Kernova. (Dr. J. Bezjak.) — Iz mojega pripravljalnega zvezka. (Mel. Sittigova.) — Drobiz o računstvu. (Iv. Vrščaj.) — Listek. — Društveni vestnik. — Dopisi in razne vesti. — Na-tečaji in inserati.

— „O jetiki, sušici ali dèri“. Tako se zove 42 str. obsezujoča knjižica, kateri želimo naj-večje razširitve. Pisatelj dr. A. Pogačnik, zdrav-nik v Gorici, je zdravnik že 42 let. Prej je bil vojaški višji zdravnik ter skozi 25 let specialist za pljučne bolezni na Dunaju. Takrat so ga klicali celo na cesarski dvor in k najvišjemu plemstvu. Kakor sloveči Kneipp, je tudi dr. Pogačnik poskušal svoj način zdravljenja praktično na samem sebi. Bil je namreč sam jako bolehen na pljučih, radi česar je pustil vojaško službo ter se z vso unemo posvetil proučevanju te bolezni, hoteč koristiti sebi in drugim sotrpino. V nemškem jeziku je izdal knjigo z naslovom: „Die Tuberkulose und Tuberkelbacillen. Knjiga ta je doživela pet natiskov in je bila odlikovana z veliko zlato svetinjo na mej-narodni razstavi v Bruselju l. 1888. Nemci so po-zdravili Pogačnikovo knjigo z veseljem. „Der Cur-salon“, list uredovan po kopališkem zdravniku dr. Josipu Hirschfeldu, in vsučiliški profesor dr. Škoda sta se izrekla o Pogačnikovi knjigi jako priznalno. Slovenska izdaja se opira zvečine na peti natisek Pogačnikove nemške knjige. Gotovo bode vsakdo s pridom bral to knjižico, in zato je vredno, da se razširi mej Slovenci. Posebno jo priporočamo slo-venskim učiteljem. Knjižica se dobiva po 28 kr. v Trabelni pri Mokronogu pri Janku Lebanu, nad-učitelju.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 13. maja. Tukaj se razširjajo govorice, da je stališče vojnega ministra Krieghammerja popolnoma podkopano. Uzrok temu je naknadni kredit 30 milijonov. Odlo-čila bode o stvari ogerska delegacija. Značilno je, da neče nihče odgovoren biti za ta kredit. Vojna uprava razglasa, da je že lani hotela zahtevati visoko svoto v vojaške namene, da pa sta se finančna ministra Bilinski in Lukacs izrekla proti temu in nasvetovala, naj se nasvetovana svota pokrije z naknadnim kreditom. To je uzrok, da hočejo Madjari naknadni kredit sicer dovoliti, proti vojni upravi pa nastopiti z vso odločnostjo.

Dunaj 13. maja. „Tagblatt“ razkriva v zjutranjem in v večernem listu škandalozno

afero kršč. socij. obč. svet. Purschta, ka-teri je tudi član mestnega sveta Purscht je imel metreso, ki je vzdrževala razupito hišo. Od te je imel Purscht nad 10.000 gld do-bodkov na leto. „Tagblatt“ prijavlja najškan-daloznejše podrobnosti.

Budimpešta 13. maja. V včerajšnji seji proračunskega odseka avstrijske delegacije, se je po ekspozituri grofa Goluchowskega raz-vila daljša debata. Hochenburger je vprašal, je li res, da je bilo mej Avstrijo in Nemčijo nastalo neko nasprotje, in da je trozveza, če tudi le mimogredé, bila v nevarnosti. Dzie duszycki je zahteval, naj se vlada zavzame za tiste avstrijske Poljake, ki se samo radi svoje narodnosti iztiravajo iz Nemčije. Stürgkh je trdil, da so notranje politične razmere na škodo trozvezi, Pergelt pa je dokazoval, da je notranja politika v nasprotju z zunanjo, če mur je dr. Kramar odločno ugovarjal. Lob kovic se je brezpogojno izrekel za trozvezo. Minister Goluchowski je odgovoril, da je trozveza trdna in neomajana podlaga vse naše zunanje politike, glede notranjih razmer pa je dejal, da se ne sme vanje vtikati, da pa vla-dajoče žalestne razmere ne olajšujejo njegove politike. Potem so Pergelt, Hochenburger, Stürgkh in Axmann za nemške stranke iz-javili, da radi notranjih razmer ne morejo gla-sovati za budget. Kramar je izjavil, da bodo Čehi glasovali za budget s pogojem, da zu-nanja politika ne bo jednostransko uplivala na notranjo politiko. Odsek je s 15 proti 4 gla-som odobril proračun ministerstva zunanjih del.

Budimpešta 13. maja. Proračunski odsek avstrijske delegacije je v današnji seji po kratki debati, v katero so posegli Kra-mar, Vetter in Vasilko, odobril redni proračun vojnega ministerstva. Prihodnja seja bo v torek. Naknadni kredit 30 milijonov pride šele konec prihodnjega tedna na vrsto.

London 13. maja. Ameriško bro-dovje je včeraj zjutraj začelo bom-bardovati San Juan, glavno mesto Portorike. Po osem ur trajajočem ljutem boju, v katerem sta bili uni-čeni dve španski ladji, je bombardo-vano mesto kapituliralo.

London 13. maja. Blizu Cardenas se je unela mala bitka mej ameriški ladjami „Wilmington“, „Hudson“ in „Windslow“ in mej nekaterimi španskimi manjšimi ladjami. Ameriške ladje so se dale izvabiti v pristan, kjer so jih začele obrežne baterije bombardo-vati, španske ladje pa so jih poguale v beg. Američani so izgubili nekaj mož, mej njimi tudi zapovednika ladje „Windslow“. Večjega pomena ta španski uspeh nima.

Madrid 13. maja. Minister mornarice je uradoma razglasil, da je neresnična vest, da se je špansko atlantiško brodovje vrnilo v Kadiks.

Washington 13. maja. Drž. podtajnik Allan je dobil obvestilo, da so se blizu No-vega Yorka pojavile nekatere španske torpe-dovke. Novi York je vsled tega močno zbe-gan.

Milan 13. maja. Tu vlada popolen mir. Včeraj je bila že gledališka predstava in sicer v gledališču Manzoni. Danes so se otvorile tudi šole. Aretovanih je več tisoč oseb. Za-pori so tako prenapolnjeni, da je bilo mnogo aretovancev prepeljanih v Turin.

Milan 13. maja. V okolici Padove so se primerili veliki izgredi. Začeli so se v Corteoloni od koder so se razširili po sosed-nih krajih. Kmetje nečejo več delati. Mej iz-gredniki in vojaštvom so se primerili resni konflikti. Mnogo oseb je bilo aretovanih.

Carih 13. maja. Italijanski delavci v Švici se vedno pripravljajo na oboroženo ak-cijo v Italiji. Ob italijanski meji je zbranih več tisoč Italijanov. Švica jim je zabranila prehod čez mejo v skupinah.

Berolin 13. maja. Poročevalec „Ber-liner Tagblatt“ je govoril s Castelarjem o položaju Španske. Castelar je dejal, da dina-stije ni rešiti. Papež bo dinastijo podpiral, dokler bo mogel, ali kakor na Francoskem, bo cerkev tudi na Španskem se oklenila tistega, ki bo vladal. Cerkev je vedno tam, kjer je moč. Na poročevalčevo vprašanje, se li kat.

cerkev ne zavzame za Don Carlosa, je Ca-stelar rekel, da ne, ker ta bi ne plačeval, kar bi Rim zahteval. Končno je Castelar obžaloval Sagasto, da je prevzel dedščino Canovasovo.

Narodno-gospodarske stvari.

— Banka „Slavija“ nam je poslala svoje letno poročilo za poslovno leto 1897. Iz taistega posnemamo, da se je lanskega leta pri tem zavodu ponudilo za zavarovanje svojega življenja 4237 osov z zavarovalnim kapitalom 11.899.927 40 kron, od katerih jih je bilo sprejetih 3538 osov za 8.994.247 40 kron kapitala. S tem se je skupna vsota zavarovane glavnice v življenskih oddelkih koncem leta 1897. zvišala na 62.312.672 40 kron. Zavarovalnina ali premija v teh oddelkih je lani znašala 171.046 68 kron ter s tem dosegla znesek 2.193.172 50 kron. — Izplačala je banka „Slavija“ lani zavarovanega kapitala in sicer: po umrlih zavarovancih 526.927 88 kron, zavarovancem iz podedovanjskega društva 1.366.604 K, zavarovancem na doživetje 139.040 84 K, zavarovancem na dohodkih in penziji 21.240 22 K. Dividenda iz čistega dobička, katere se je lani iz-plačala 74.105 34 kron, določilo se zavarovancem iz let 1869. do 1892. zopet po 10%. — V požar-nem oddelku je banka „Slavija“ lani zavarovala 579.589 398 kron, kapitala, za kar je inkasovala zavarovalnino 2.234.431 56 kron. — Oškodnin vsled požarov je banka „Slavija“ leta 1897. izplačala 1.313.439 36 kron. Pokojninski zaklad za uradnike znaša 775.871 74 kron, a pokojninski zaklad za „Slavijine“ zastopnike 358.712 28 kron. Rezerve in zakladi banke „Slavije“ koncem leta 1897. znašajo vkup 16.356.518 68 kron. — Kakor je razvidno iz teh podatkov, napreduje banka „Slavija“ od leta do leta jako uspešno, na čemur se ima zahvaliti vele-spretnemu osrednjemu vodstvu in neumorno delu-jočim svojim pokrajinskim zastopnikom ter vzgledni češki štedljivosti! Banka „Slavija“ je vredna torej vsega zaupanja!

Melusine mazilo za lice

odstranjuje v najkrajšem času vsakovrstne pege, lisaje in mozoljke (spušča). — Popolnoma neškodljivo. 1 lonček 35 kr.

Higien. medicinično milo

zraven 35 kr. (387—11)

== Jediná zaloga ==

deželna lekarna Ph. Mr. M. Leusteka
Ljubljana, poleg mesarskega mostu.
Telefon šte. 68.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Zemljišče vlož. šte. 32 kat. obč. Čatež in vlož. šte. 184 kat. obč. Čerina, cenjeni 2265 gld. dne 16. maja v Kostanjevici. Katarine Bedek posestvo v Gaberjah, cenjeno 50 gld. in 34 gld., dne 18. maja v Novem mestu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 9. maja: Marija Kos, tov. delavka, 31 let, Ko-lodvorske ulice št. 33, jetika.

Dne 10. maja: Marija Bergles, delavčeva hči, 15 let, Karlovska cesta št. 12, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 2. maja: Apolonija Magister, branjevka, 54 let, mrzlična vročica.

Dne 3. maja: Marija Prosen, kuharica, 25 let, jetika. Maurer Makso, trgovec, 44 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m.

Maj	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm v 24 urah
12	9. zvečer	723 3	14 2	sl. sever	dež	
13.	7. zjutraj	723 5	13 4	p. m. jug	pol obl.	9 2
"	2. popol.	727 2	18 4	sr. jzah.	del. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 15 5°, za 1 8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 13. maja 1898.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. —	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	80
Avstrijska zlata renta	121	25
Avstrijska kronska renta 4%	101	90
Ogerska zlata renta 4%	121	—
Ogerska kronska renta 4%	99	25
Avstro-ogerske bančne delnice	913	—
Kreditne delnice	357	75
London vista	120	80
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	87
20 mark	11	77
20 frankov	9	56 1/2
Italijanski bankovci	44	30
C kr. cekini	5	66

Iščem

za svojo manufakturno trgovino ne pod 20 let staro

prodajalko

z dobrimi spričevali in slovenskega in nemškega jezika zmožno pod ugodnimi pogoji.

Ivan Može

(766—1)

trgovec v Vipavi.

Prodajalka

izurjena v trgovini z mešanim blagom, želi vstopiti v kako prodajalnice na deželi. (765-1)

Pisma se prosi do 20. maja pod naslovom „prodajalka“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Novourejeno senčnato vežbališče za kolesarje

na vrtu stare bolnice (Dunajska cesta).

Vpraša se pri: **Bohinec & Majcen**, zaloga koles. (769-1)

Trgovski pomočnik

izurjen v trgovini z mešanim blagom, z dobrimi spričevali, želi svojo sedanjo službo koncem majnika ali začetkom junija premeniti.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Zvest“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“. (744-2)

V hiši št. 45 na Tržaški cesti se odda

stanovanje

s tremi sobami in v hiši št. 1 v Šubicevih ulicah

stanovanje

s štirimi sobami, oba stanovanja v tretjem nadstropju.

Termin: 1. avgust.

Vpraša se pri **F. Zupančiču**, Rimska cesta. (723-4)

Demoliranje

na voglu

Špitalskih ulic in Mestnega trga.

Okna, vrata, ognjišča

itd. se oddajo po ceni.

Povpraša naj se istotam. (737-2)

Zanimajte se

večdar za izborni domači izdelek, za liker iz kranjskih planinskih zelišč, ki se zove

„Triglav“.

Izdeluje ga **J. Klauer** v Ljubljani.

Ta liker se mora radi svoje čistote in neprekosljivo zdravilnega učinka na prebavnost najtopleje priporočati ter kot okrepilo ne sme manjkati v nobeni hiši.

Dobiti je v lekarnah gg **M. Mardetschlagerja** in **U. pl. Trnkoczyja**, kakor tudi v večini delikatesnih in specializiranih prodajalnic.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Praga** čez **Trbiž**
Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Anso, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Pizenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend - Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesc-Bled. — **Praga v Novo mesto** in **Kočevje**. Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Praga** iz **Trbiža**. Ob 5. uri 45 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Anso, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesc-Bleda. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend - Gastein, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipska, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste. — **Praga** iz **Novega mesta** in **Kočevja**. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamnik**. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika**. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. (17-18)

Baraka

18 m dolga in 11 m široka, pripravna za vse, v prav dobrem stanju, katera je tudi razložljiva, se takoj po ceni prod.

Več pove **Fran Krapež**, kavarnar v „Zvezdi“. (697-3)

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brame, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage, pile, lomci (železoliti in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mlazarska, tesarska, ključarska, čararska, kovarska in usnjarska orodja. Štedilniki, peči, kovane in valjane železne, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke.

Zaradi opustitve trgovine oblastveno dovoljena (603-13)

popolna razprodaja
vsakovrstne železnine

◀ po tovarniških cenah ▶

Najlepša prilika gosp. trgovcem vsakovrstno železnino najceneje si naročiti.

Andr. Druškovič

železarija, Mestni trg št. 9/10.

cement, štorje za strope, dratence in drat, vsakovrstne tehtnice, vsakovrstna ploščevina: mestugasta, pakfonasta, bakrena, cinkasta, bela in črna in prelukana. Trombe za vodo in gnojnice; svetilke za vozove; različna kovanja za kočije. Ključalnice, mešingaste ključke, pante in zapahne, plešene omare in pipe za pivo itd. itd.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za A. rijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1. Pešta, Franz-Josefsplatz št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1896 kron 157,853.340.—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 31. decembra 1896 28,670.916.—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 339,497.900.—
Mej letom 1896 je društvo izpostavilo 8654 polic z glavnico 80,577.950.—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, vila nasproti „Narodnemu domu“

pri **Gvidonu Zeschko-tu**. (1463-7)

Doeringovo milo

(332-6) 1

SOVO.

Koži potrebne masne snovi dovajajoč, prepreči e Doeringovo milo s sovo, da se koža ne zgrbanči, ne vsuši in ne napenja, ohrani torej lepoto obraza, lepo polt in ohrani koži mladostno svežost in nežnost.

V Ljubljani prodajajo na debelo: Avgust Auer, Anton Krisper, in Vaso Petrič.

Generalno zastopstvo: A. Motsch & Co., Dunaj I., Lugeck 8.

Dobira se povsod po 30 kr.